

Bilaga 2 - Strategisk miljöbedömning

Inledning

Enligt 6 kap. 3 § miljöbalken ska en myndighet eller en kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning göra en strategisk miljöbedömning om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Därför har det parallellt med framtagandet av vattentjänstplanen behovet av strategisk miljöbedömning undersökts i enlighet med 6 kap miljöbalken (MB).

Inledningsvis behöver det därför klargöras dels om planen/programmet omfattas av reglerna om miljöbedömning, dels om planen eller programmets genomförande kan ge upphov till betydande miljöpåverkan¹. Om en undersökning ska göras för att klargöra det, ska samråd hållas² och ett beslut fattas om att genomförandet av planen eller programmet kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte³.

Det är inte alla planer som omfattas av reglerna för strategisk miljöbedömning. Reglerna gäller inte planer och program som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten, och finansiella eller budgetära planer och program⁴.

I 2 § miljöbedömningsförordningen finns specificerat när en betydande miljöpåverkan ska antas. För de planer och program där beslut fattats om att ingen betydande miljöpåverkan kan antas uppstå till följd av genomförandet ska inte någon miljöbedömning göras.

Beslut om betydande miljöpåverkan

Efter undersökning ska myndigheten eller kommunen som upprättar planen eller programmet besluta om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan³. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, det vill säga att det är viktigt att motivera beslutet.

---

¹ 6 kap. 5 § miljöbalken samt 2-4 §§ miljöbedömningsförordningen

² (6 kap. 6 § miljöbalken)

³ (6 kap. 7 § miljöbalken)

⁴ (6 kap. 3 § miljöbalken)

Beslutet om betydande miljöpåverkan ska göras tillgängligt för allmänheten. Det räcker med att myndigheten eller kommunen på lämpligt sätt informerar allmänheten (t.ex. på myndighetens eller kommunens webbplats) och i övrigt ser till att beslutet finns upprättat som en allmän och offentlig handling⁵. Något krav på kungörelse av beslutet finns inte.

Det är inte reglerat vem/vilken instans inom en myndighet eller kommun som ska fatta beslutet om betydande miljöpåverkan. Det beror bland annat på att organisationerna ser mycket olika ut. Beslutet om betydande miljöpåverkan får inte överklagas särskilt. (6 kap. 8 § miljöbalken)

Sammanfattning av innehållet i vattentjänstplanen

Växjö kommuns vattentjänstplan innehåller⁶:

- VA-planområden kategoriserade som enskilt VA-område, VA-bevakningsområde, VA-utredningsområde eller VA-utbyggnadsområde,
- Risker och åtgärdsförslag för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall
- långsiktig planering för behov och åtgärder gällande förbättring av den allmänna VA-anläggningen
- undersökning om vattentjänstplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan

Åtgärderna i vattentjänstplanen anger vad som behöver göras men fastslår inte hur, det vill säga teknisk lösning eller eventuellt markanspråk. Det utreds vidare i respektive projekt.

Processbeskrivning

I Naturvårdsverkets handledning för strategiska miljöbedömningar⁷ framgår förfarande för att avgöra om den strategiska miljöbedömningen utgör så kallad betydande miljöpåverkan eller inte. Den röda numreringen i figuren representerar de bedömningar som gjorts och redovisas nedan i respektive steg.

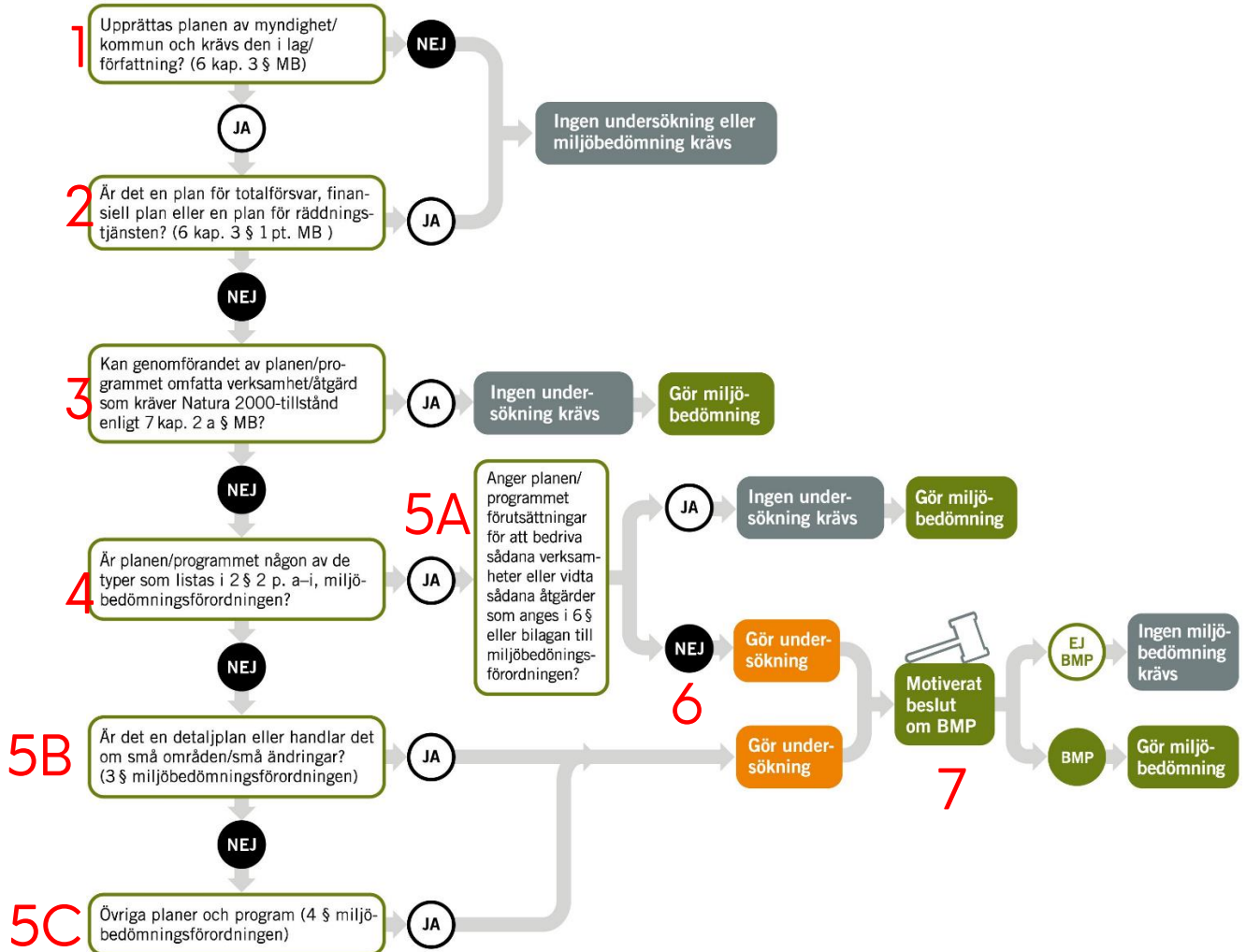
---

⁵ Framgår av förarbeten till 6 kap. miljöbalken.

⁶ i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) §6b och c

⁷ <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/miljobedomningar/strategisk-miljobedomning/>

STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING – behöver en undersökning göras?

Figur 1. Naturvårdsverkets process för strategisk miljöbedömning⁷

Stegvis bedömning av vattentjänstplanen

Vattentjänstplanen bedöms vidare inte heller ange förutsättningar för att bedriva sådana tillståndspliktiga verksamheter som anges i 6 § MBF. Även om en Vattentjänstplan inte anses vara en sådan plan som omfattas av 2 § 2 p. MBF kan en sådan plan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt förutsättningarna som regleras i 4 § MBF:

”Planer och program som krävs i lag eller annan författning och som upprättas av en myndighet eller kommun samt ändringar i sådana planer och program ska, om de inte omfattas av 2 §, antas medföra en betydande miljöpåverkan endast om:

1. planerna, programmen eller ändringarna anger förutsättningar för att bedriva verksamheter och åtgärder med hänsyn till hur de kan påverka miljön, och
2. en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken visar att en sådan miljöpåverkan kan antas.”

Undersökning om betydande miljöpåverkan kan antas

För att utreda om planen antas medföra betydande miljöpåverkan görs en undersökning i enlighet med miljöbalken 6 kap 6§. Om undersökningen visar att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver en miljökonsekvensbeskrivning (strategisk miljöbedömning) tas fram och antas parallellt med planen. Undersökningen ska generera ett beslutsunderlag men den bidrar samtidigt till kunskap som kan vara användbar i det fortsatta arbetet med planen samt med miljöbedömningen i de fall en sådan ska göras. En viktig del av undersökningen är att ta reda på hur olika typer av miljöeffekter samspelar med varandra för att få en tydligare uppfattning om eventuell betydande miljöpåverkan.

Om undersökningen visar att planen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver ingen strategisk miljöbedömning tas fram.

Undersökningen har utgått ifrån 5 § miljöbedömningsförordningen där det tydliggörs vad undersökningen ska utgå ifrån vid bedömning av om planen eller programmets genomförande kan antas ge upphov till betydande miljöpåverkan. En checklista har upprättats och använts som hjälp i arbetet med bedömningen för att tydliggöra vilka aspekter som särskilt har bedömts i undersökningen.

Tabell 1. Undersökning om betydande miljöpåverkan – Parametrar med MKB-krav.

Vid "ja" på följande 3 frågor innebär planen alltid en betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning krävs.	Ja	Nej
Påverkar planen ett Natura 2000-område så att tillstånd krävs enligt MB 7 kap 28a §?		X
Anger planen/programmet förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till miljöbedömningsförfordningen?		X
Innebär planens genomförande betydande miljöpåverkan? (Ställningstagande utifrån checklisten nedan)		X

Tabell 2. Undersökning om betydande miljöpåverkan – förändringar i samband med framtagandet av vattentjänstplan

Övergripande bedömningsområden	Negativ påverkan	Ingen/Neutral påverkan	Positiv påverkan	Kommentar
Globala mål/Agenda 2030			X	Vattentjänstplanen ska bidra till att säkerställa kommunens vattentjänster, vilket bidrar till måluppfyllelse av mål 6, "Rent vatten och sanitet för alla" och mål 11 "Hållbara städer och samhällen"
Nationella miljömål			X	Vattentjänstplanen bidrar till förutsättningar att uppnå miljökvalitetsnormerna genom minskad påverkan från enskild VA-försörjning på recipienter samt medför robust och klimatanpassad VA-försörjning i och med

				bedömning kring skyfallspåverkan
Regionala miljömål		X		Samma som för de nationella miljömålen
Översiktsplan		X	X	Ingen direkt påverkan i nuläget, men bebyggelseutveckling som kan påverka behovet av vattentjänster behöver bevakas i det fortsatta arbetet.
Övriga kommunala policys, planer och program		X		Hållbara Växjö 2030
Riksintressen		X		Ingen direkt påverkan. Inga åtgärder föreslås som påverkar riksintressen.
Kulturmiljö		X		Ingen direkt påverkan. Inga exakta ledningsdragningar föreslås i planen.
Naturmiljö		X		Ingen direkt påverkan. Inga exakta ledningsdragningar föreslås i planen.
Sociala värden och rekreation		X		Eventuell liten positiv påverkan på sociala värden genom att säkra vattentjänsterna som utgör en viktig grund för ett hållbart och robust samhälle. Påverkan bedöms dock vara liten och sekundär och kan därför anses vara försumbar.

Materiella värden		X		Ingen direkt påverkan men åtgärder till följd av planen kan skydda tekniska installationer (som har materiella värden) i den allmänna VA-anläggningen. Skyddet medför dock också en kostnad att upprätta. Så påverkan bedöms vara neutral.
Hälsa och säkerhet (människa och miljö)			X	Riskerna bedöms minska något genom att säkerställa vattentjänsterna med åtgärder för att minimera påverkan på VA-anläggningarna vid skyfall.
Ekosystemtjänster		X		Ingen direkt påverkan. Men, beroende på hur åtgärder genomförs/utformas, kan olika ekosystemtjänster bevaras, utvecklas eller försämrats
Vatten (yt- och grundvattenkvalitet)		X		Osäkert, liknande bedömning som för de nationella miljömålen gällande att vattentjänstplanen bidrar till vissa förutsättningar att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten genom åtgärder för att minska påverkan från

				enskild VA-försörjning på recipienter
Klimat (lokalt)		X		Ingen påverkan

Kommunens övergripande ställningstagande om att planen **inte antas medföra betydande miljöpåverkan** redovisas i huvudhandlingen, med denna bilaga som komplement och underlag till bedömningen.